

Is het echt geen zes?

Stappen bij een conflict over de beoordeling van een examen

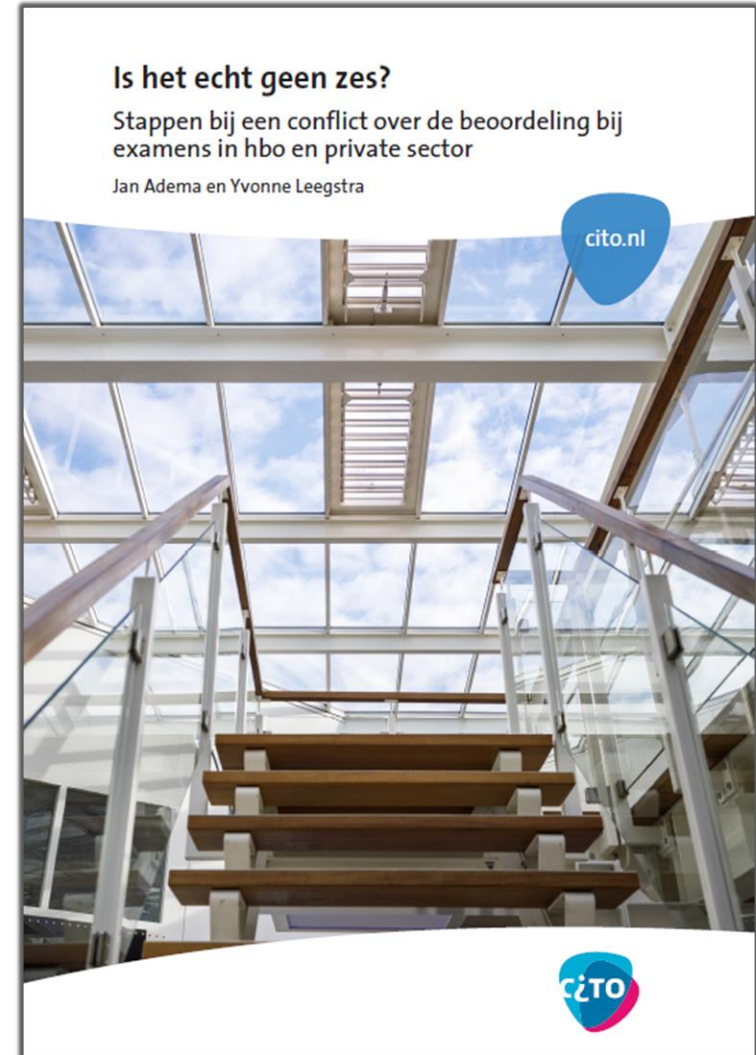
NVE congres 5 maart 2020

Jan Adema, Yvonne Leegstra

programma

- Wetgeving
- Model van beoordelen
- Stappenplan
- Onderzoek en aanbevelingen
- Is het echt geen zes?

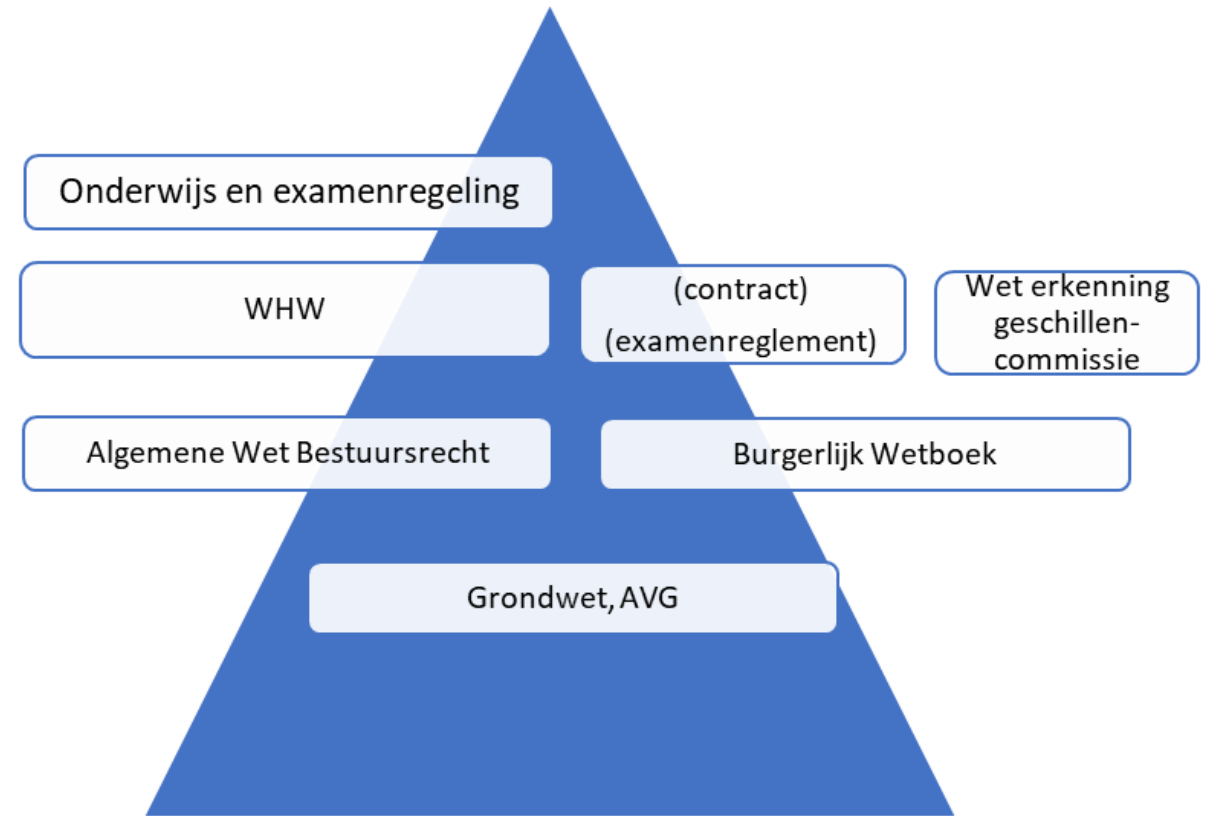
Wetgeving in HBO en private sector

- Interne rechtsgang
- Externe rechtsgang
- Focus op interne rechtsgang

	hbo	private sector
interne rechtsgang	Examencommissie, College van beroep voor de Examens (CBE)	directie/examen- commissie, geschillencommissie
externe rechtsgang	CBHO	civiele rechter

Wetgeving in HBO en private sector

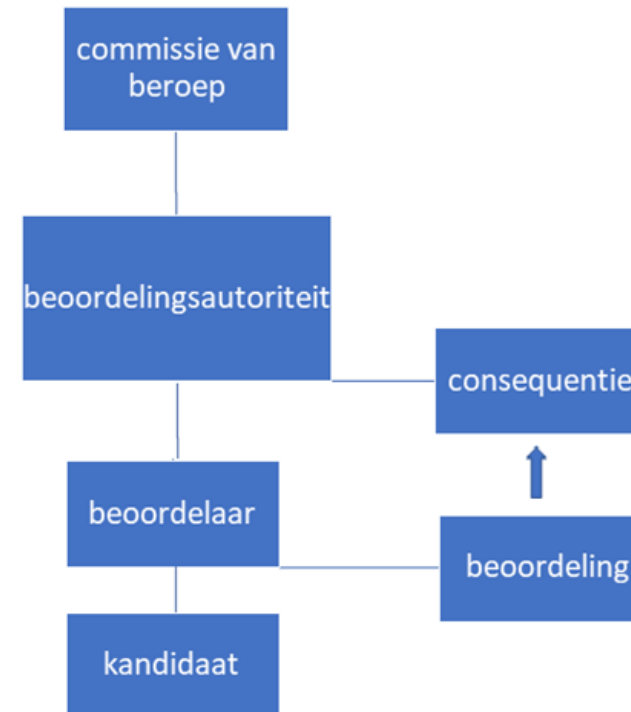
- Hiërarchie van wetten
- Binnen het onderwijs gedetailleerde wetgeving over examinering
- In private sector vrijwel geen specifieke wetgeving voor examens

Model van beoordelen

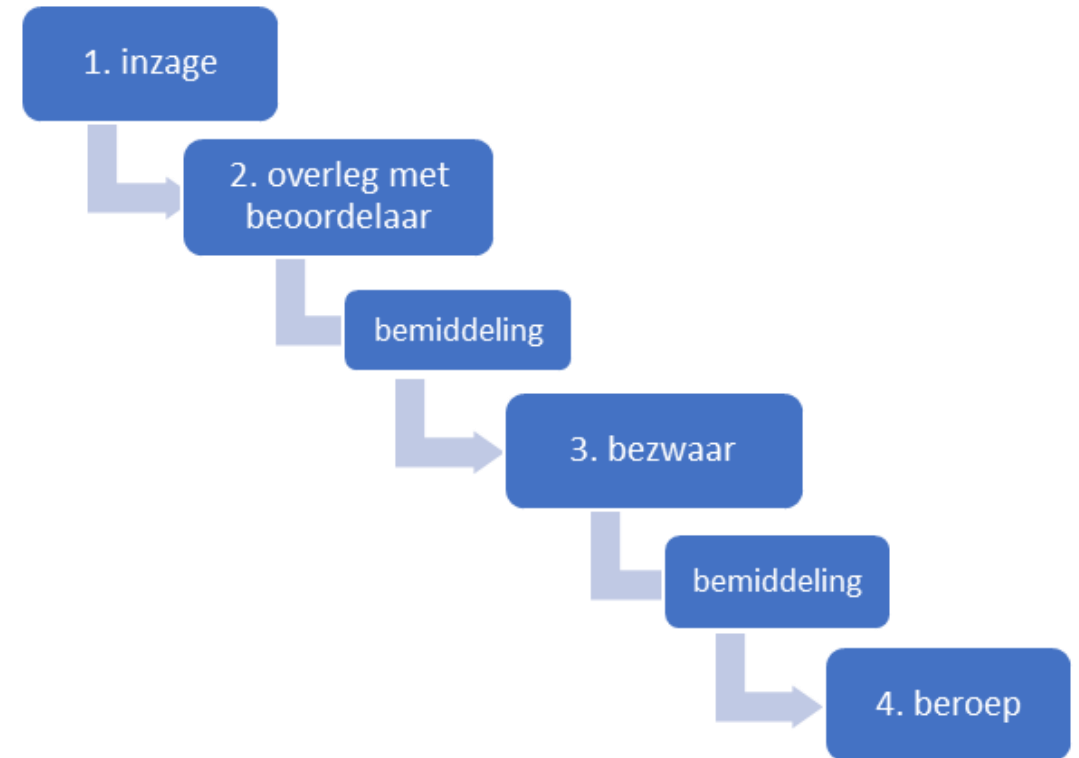
- Beoordelaar geeft een oordeel over het werk van de kandidaat.
- Op gezag van de beoordelingsautoriteit
- De beoordelingsautoriteit verbindt consequenties aan de beoordeling
- De kandidaat kan in beroep bij een hogere instantie (commissie van beroep)

(Gebaseerd op Hofstee 1999)

Stappen bij een conflict over de beoordeling

- Oplopend in formalisering en juridisering en tijdsinspanning van de examenorganisatie.
- Bemiddeling levert vaak oplossingen.
- Hoe sneller opgelost hoe beter voor iedereen.

Aanbevelingen na onderzoek wet- en regelgeving

- Regel inzage, het is wettelijk verplicht
- Regel overleg met beoordelaar, het voorkomt veel bezwaren en frustratie
- Zet waar nodig een bemiddelaar in om communicatieproblemen weg te nemen en creatiever te denken.

Welke wettelijke bepalingen zijn van kracht in het hbo en in de private sector bij een conflict over een beoordeling van een examen?
Artikel 1 zijn de resultaten van het onderzoek samengevat. De letterlijke tekst van de aangehaalde artikelen is opgenomen in bijlage 1.

Artikel 1
De inhoud van wetsartikelen van toepassing op inzage, overleg met de examinator, bezwaar, beroep, en bemiddeling

Korte inhoud wetsartikelen hbo
In de WHW is het recht op inzage in het beoordeelde werk duidelijk vermeld (WHW artikel 7.13). In hetzelfde artikel staat, dat ook de vragen en opdrachten en normen zijn ter inzage van de student zijn. Dit laatste blijkt uit ook uit een uitspraak van het College van Beroep voor Hoger Onderwijs (CBHO) (Van Berkel, 2008). De Onderwijs en Examenregeling (OER) van de hbo-instelling moet aangeven hoe de inzage is geregeld.

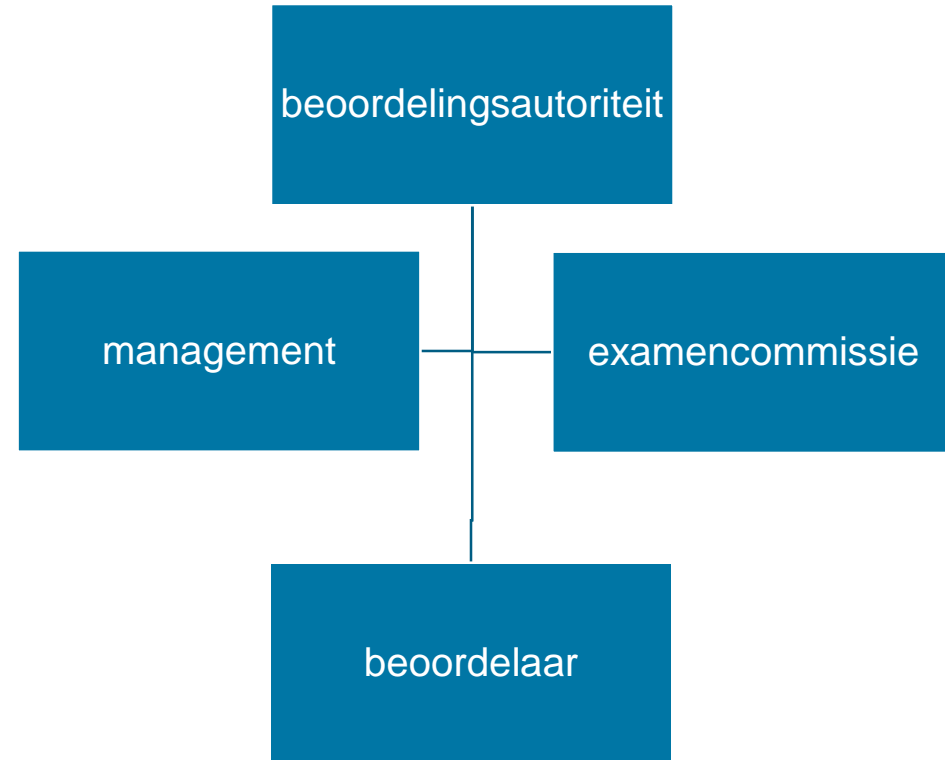
Korte inhoud wetsartikelen private
In het contract of aanvullend examen beschreven hoe inzage is geregeld. Het exameninstelling zich aan houden.
Het is wel verstandig om inzage te reguleren in zijn privacyrichtlijn (95/46/EG) geeft aan dat examens vallen onder persoonsgegevens en dat de instelling hiervoor een wettelijke basis moet hebben (WV 2018, art. 1).

Overleg met beoordelaar
Overleg tussen examinator en student is in de WHW niet expliciet geregeld. Wel is geregeld dat er een 'faciliteit' of klachtenloket moet zijn waar studenten met al hun klachten, dus ook die over beoordelingen, terecht kunnen (WHW artikel 7.59). Het klachtenloket kijkt welke behandelingen, terecht kunnen (WHW artikel 7.59a), waardoor een direct overleg met de examinator de eerste aangewezen stap is. De student is echter niet verplicht om met de examinator te overleggen.

Aanbeveling: Behandeling bezwaar door de examencommissie

Argumenten:

- Examencommissie wijst beoordelaars aan
- Examencommissie geeft richtlijnen voor beoordeling
- Examencommissie is onafhankelijk en deskundig

Behandeling bezwaar door EC

- Bij procedurele fouten herstel door de eerste beoordelaar
- Maak nieuwe inhoudelijke beoordeling mogelijk in reglement.
- Stel een procedure op voor nieuwe inhoudelijke beoordeling
- Commissie van beroep toetst alleen marginaal.

Casus: is het echt geen zes?

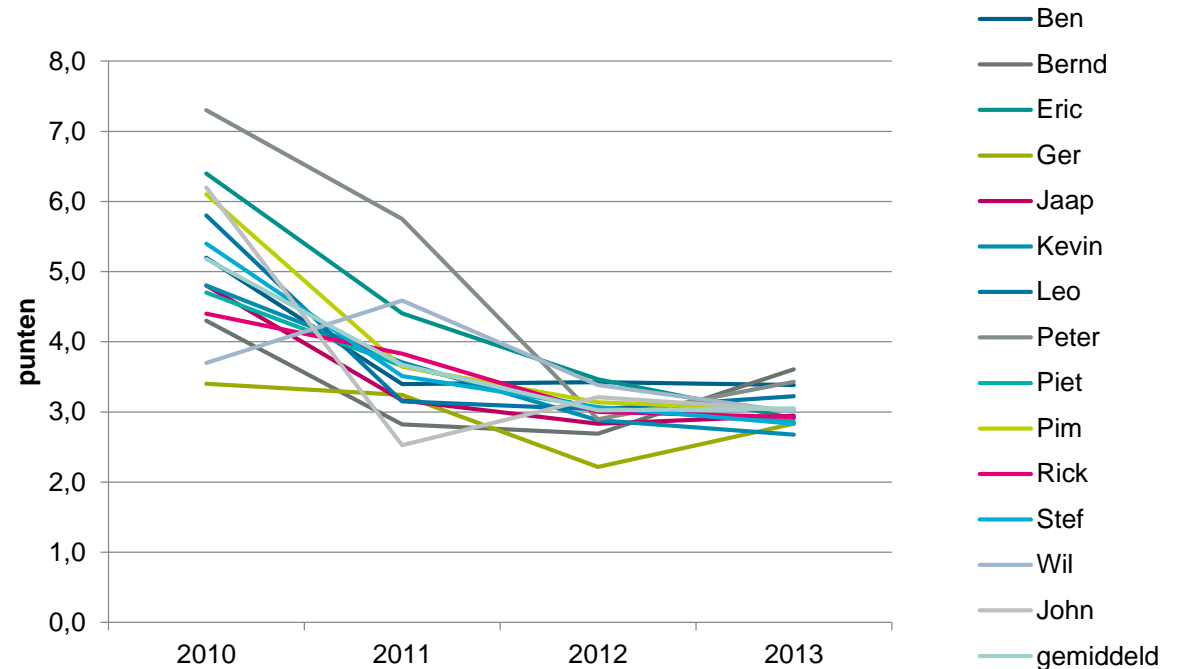
- Een beoordelaar geeft een 5,0
- De kandidaat maakt bezwaar bij de examencommissie
- Een aangestelde nieuwe beoordelaar geeft een second opinion: een 5,9
- Welk cijfer krijgt de kandidaat?

Beoordelaars verschillen van oordeel

- Beoordelaars verschillen per definitie.
- Hoe meer beoordelaars, hoe beter.
- Beoordelaars zijn gelijkwaardig.

Afbeelding: Adema, Stolwijk 2016

Gemiddeld beoordelaarsverschil
in scorepunten bij max score 60
examen projectmanagement, open vragen

Procedure nieuwe inhoudelijke beoordeling

- Hoe ziet een procedure voor nieuwe inhoudelijke beoordeling er uit?
- Discussie in groepjes

Procedure nieuwe inhoudelijke beoordeling

- De examencommissie beoordeelt of het bezwaar procedureel voldoet en voldoende beargumenteerd is.
- De examencommissie kan een extra beoordelaar een herbeoordeling laten doen.
- Deze extra beoordelaar neemt kennis van het bezwaar, beoordeelt het werk van de kandidaat en treedt in overleg met de eerste beoordelaar(s) om samen tot een nieuw oordeel te komen.
- De definitieve uitslag wordt vastgesteld door de examencommissie.

(Cito B.V., 2019 examenreglement certificering examenfunctionarissen)

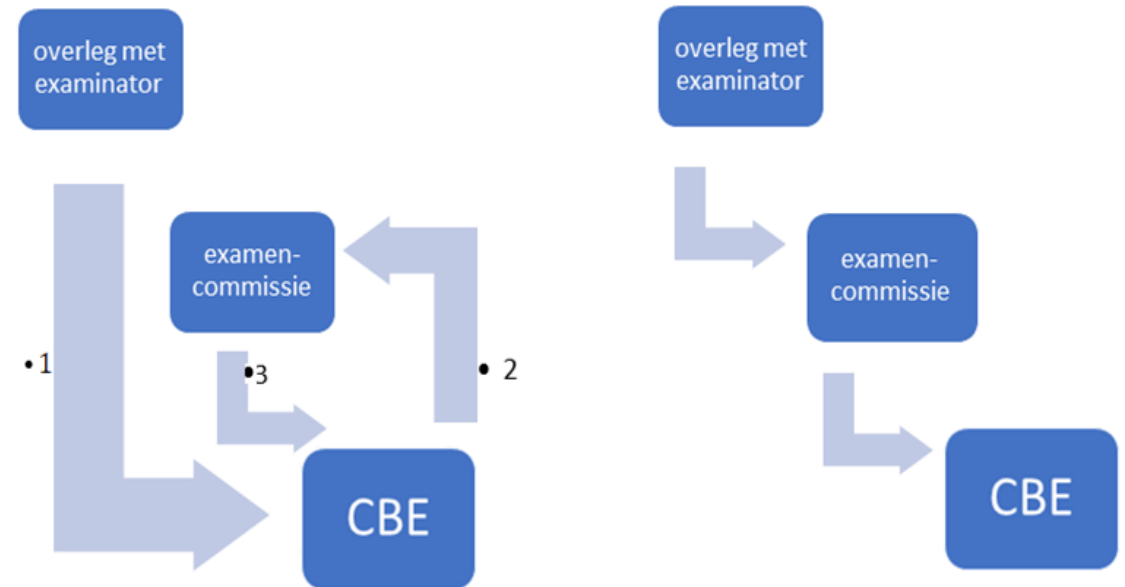
nabrand

Route WHW:

1. Bij bezwaar gaat de student naar het CBE,
2. CBE stuurt door aan EC die een minnelijke schikking tracht te bereiken. Veelal geen nieuwe inhoudelijke beoordeling
3. Examencommissie rapporteert aan CBE.

Alternatief

1. Overleg met examinerator
2. Behandeling door EC
3. Beroep bij CBE (alleen marginale toetsing).

zage

2. overleg met
beoordelaar

bemiddeling

3. bezwaar

bemiddeling

4. be

Bedankt voor uw aandacht

cito.nl

T (026) 352 11 11

klantenservice@cito.nl

Ook snel en eenvoudig contact
via Facebook en Twitter

